

Osaavaksi ohjaajaksi - oman ohjaajuuden roolikartta

Kirsti Vänskä, TtT, yliopettaja, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, ammatillinen opettajakorkeakoulu

Osaavaa ohjaajuutta etsimässä - menetelmänä ohjaajuuden roolikartta Työpaja perustuu väitöskirjaani "Ohjauksen osaajat - miten he sen tekevät. Terveysalan ohjaajien käsityksiä ohjausosaamisesta." (2012) Ohjaus on käsitteenä kompleksinen ja monikerroksinen, eikä terveysalalla ole sille olemassa yksiselitteistä määritelmää. Sosiaali- ja terveysalalla ohjaus on kuitenkin keskeinen osa ammatillista osaamista. Samoin opetuksessa ja oppimisessa korostetaan nykyisin oppimisen ohjaamista ja opettajien ohjausosaamista. Ohjauksen toteuttamisen lähtökohtana on vahva yksilökeskeisyys, ja ohjauksessa peräänkuulutetaan entistä voimakkaammin mahdollisuuksien luomista ja sellaista asiakaslähtöistä ohjausta ja neuvontaa, joka tukee ohjattavan voimaantumista, itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta itseään koskevaan päätöksentekoon. Ohjaajan oman ohjausajattelun ja -toiminnan tunnistaminen on keskeistä oman ohjauksen käyttöteorian muodostumisessa. Tämä käyttöteoria on ohjaajan oma ohjauksellinen lähestymistapa, joka vaikuttaa siihen, miten ohjattava kohdataan ohjaustilanteessa tai millaisia ohjausmenetelmiä ja -interventioita ohjauksessa käytetään. Oman ohjaustoiminnan ja -ajattelun tunnistaminen edellyttää kriittistä oman toiminnan arviointia, reflektointia, joka yhdistää ohjaajan ajattelun ja toiminnan. Oma ohjaajuutta voidaan tarkastella väitöskirjassani kehittämäni ohjaajuuden roolikartan avulla. Työpajassa on tarkoitus rakentaa osallistujien oma ohjaajuuden roolikartta ja lähteä sitä kautta tutkimaan omia ohjauksellisia lähestymistapoja.